

Inkoopbeleid Energiefond Overijssel

Inleiding

Dit inkoop- en aanbestedingsbeleid (hierna te noemen: het “beleid”) van Energiefonds Overijssel I B.V. en Energiefonds Overijssel II B.V. (hierna te noemen: “Energiefonds Overijssel”) is gebaseerd op het inkoopbeleid van de gemeente Zwolle, gemeente Kampen en Provincie Overijssel, geldend van 21 februari 2018.

De wereld rondom inkoop en aanbesteden staat niet stil. De wet- en regelgeving (Europese aanbestedingsrichtlijnen en Aanbestedingswet) verandert ook. In dit beleid geeft Energiefonds Overijssel haar ambities en doelstellingen aan en probeert daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke waarde te realiseren door middel van haar inkopen. Daarbij streeft Energiefonds Overijssel professioneel opdrachtgeverschap na waarbij, naast aanbestedingsrechtelijke uitgangspunten als gelijkheid, objectiviteit en transparantie in aanbestedingsprocedures, ook waarde wordt gehecht aan kwaliteit in de eigen organisaties (standaardprocessen, contract- en leveranciersmanagement en contractbeheer).

Met dit beleid wordt zoveel mogelijk aangesloten bij het vigerende inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Provincie Overijssel. Op een aantal punten wordt van het vigerende inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Provincie Overijssel afgeweken, teneinde te bewerkstelligen dat er zo efficiënt en effectief mogelijk wordt aanbesteed, zodat de publieke middelen ook zo efficiënt en effectief mogelijk worden ingezet of omdat het niet toepasselijk is op Energiefonds Overijssel.

1 Algemeen

1.1 Beschrijving organisatie

De provincie Overijssel is een bestuurlijke overheidsorganisatie op provinciaal niveau. Ze vormt de bestuurslaag tussen de rijksoverheid en de 25 gemeenten in de provincie. De provincie Overijssel heeft een ambitieuze doelstelling voor nieuwe energie: duurzame vormen van energie moeten in 2023 voorzien in 20% van de totale energiebehoefte van de provincie en in 2050 wil Overijssel volledig energieneutraal zijn. Energiefonds Overijssel is opgezet als een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (B.V.) om samen met ondernemingen, projecten en maatschappelijke organisaties deze doelstelling te realiseren. Het fonds is gebonden aan Aanbestedingsregelgeving. Omdat het fonds revolverend is kunnen wij teruggekomen middelen weer opnieuw inzetten voor onze doelstelling.

Meer informatie over Energiefonds Overijssel treft u aan op de website: <https://www.energiefondsoverijssel.nl/>

1.2 Beschrijving algemene uitgangspunten bij aanbesteding

Uitgangspunt in onze aanbestedingen is dat Energiefonds Overijssel, naast de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, de aanbestedingsrechtelijke beginselen van gelijkheid, transparantie en proportionaliteit te allen tijde respecteert. Energiefonds Overijssel hanteert bijvoorbeeld objectieve voorwaarden om de keuze voor een aanbestedingsprocedure en een leverancier te verantwoorden. Energiefonds Overijssel leeft daarbij de relevante wet- en regelgeving na.

De voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

- Europese wet- en regelgeving: wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De ‘Aanbestedingsrichtlijnen’ (2014/24, 2014/23 en 2014/25) vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie;
- Aanbestedingswet 2012: deze wet biedt één kader voor overheidsopdrachten boven en – beperkt - onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen;
- De Gids Proportionaliteit, richtsnoer op basis van de Aanbestedingswet;
- Burgerlijk Wetboek;

- Gemeente- en Provinciewet (voor zover van toepassing).

Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door ons restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold.

1.3 Beleidsuitgangspunten

Energiefonds Overijssel streeft bij het inkopen naar de beste prijs-kwaliteitverhouding binnen het beschikbare budget. Opdrachten zullen in principe gegund worden op basis van de beste prijs-kwaliteitsverhouding. In gevallen waarin kwaliteit geen of nauwelijks onderscheidend vermogen heeft, kan Energiefonds Overijssel gemotiveerd kiezen om te gunnen op laagste prijs of op laagste kosten berekend op basis van kosteneffectiviteit.

1.3.1 Meerwerk en herhalingsopdrachten

In alle aanbestedingsprocedures is het mogelijk een opdracht aan een zelfde leverancier toe te kennen, mits de regels zoals beschreven in de Aanbestedingswet 2012 worden nageleefd. Voor meerwerk (een onvoorziene opdracht) betekent dit dat de opdracht aan dezelfde leverancier mag worden verstrekt, indien aan de Aanbestedingswet 2012 is voldaan.

1.3.2 Duurzaamheid

Ten aanzien van duurzaam inkopen sluit Energiefonds Overijssel aan bij de doelstellingen van de provincie Overijssel. Dit betekent dat Energiefonds Overijssel, naast de prijs van producten, diensten en werken, stuurt op de mogelijke positieve effecten van de inkoop op milieu en sociale aspecten. Energiefonds Overijssel zoekt naar de mogelijkheden om maximaal bij te dragen aan duurzaamheid.

Milieu

Energiefonds Overijssel is zich ervan bewust dat de explosieve toename van het verbruik van primaire grondstoffen, binnen afzienbare tijd leidt tot schaarste daarvan en een belasting voor het milieu. Het sluiten van materiaal kringlopen voorkomt verdere uitputting van de aarde. Energiefonds Overijssel omarmt dan ook de doelstellingen van het kabinet¹ om het gebruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen) in 2030 terug te brengen naar 50% en in 2050 naar 0%. Dat betekent, dat gaandeweg, in toenemende mate en uiteindelijk volledig, een situatie moet ontstaan waarin voor producten en voor de productie en het gebruik ervan geldt dat:

- gebruik van nieuwe primaire grondstoffen is geminimaliseerd;
- levensduur van producten en de daarin besloten grondstoffen is verlengd;
- materialen en grondstoffen worden hergebruikt bij einde levenscyclus product, hierbij o.a. rekening houdend met het ontwerp, gebruik en de waarde van een restproduct.

Energiefonds Overijssel wil hieraan door haar inkopen een belangrijke bijdrage leveren in de transitie naar een circulaire economie.

Bij het vaststellen van de inkoopbehoefte brengt Energiefonds Overijssel in beeld wat de mogelijkheden zijn voor circulair inkopen en welke effecten dit heeft, zodat er een bewuste keuze gemaakt kan worden voor een inkoop met de meeste maatschappelijke waarde.

Bij de inkoop en aanbesteding van producten en diensten zal Energiefonds Overijssel daarom in verschillende mate eisen en wensen stellen op het gebied van milieu. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om het effect van het product of productieproces op het milieu, bijvoorbeeld door energie- of materiaalgebruik, maar ook om te streven naar herbruikbaarheid van materialen in de hele keten of het overstappen naar een bruikleenmodel in plaats van eigendom.

¹ Kabinet, minister Kamp EZ en staatssecretaris Dijkstra IM, (september 2016): Rijksbrede programma Circulaire Economie: 'Nederland circulair in 2050.

Bij het circulair inkopen borgt Energiefonds Overijssel in het inkoopproces dat de producten of materialen aan het einde van de levens- of gebruiksduur weer optimaal in een nieuwe cyclus worden ingezet. Cruciaal hierbij is waarde behoud van producten en materialen.

Nieuwe ontwikkelingen en initiatieven die bijdragen aan bovengenoemd streven omarmen wij en geven hier invulling aan door de ruimte die de wet ons biedt maximaal te benutten.

Sociaal

Energiefonds Overijssel streeft naar het behouden en uitbreiden van werkgelegenheid, een duurzame inzet van mensen en sociale kwaliteit. Bij het inkopen nemen we waar mogelijk sociale aspecten mee.

Social return

Energiefonds Overijssel hecht waarde aan een inclusieve arbeidsmarkt, waarbij iedereen participeert naar vermogen. Om dit te bevorderen kan Energiefonds Overijssel bij het verlenen van haar opdrachten waar mogelijk de contractuele eis stellen dat haar opdrachtnemers extra maatregelen nemen om deze inclusiviteit te realiseren (social return).

Internationale sociale voorwaarden

De opdrachtnemers houden zich aan internationale sociale voorwaarden (waaronder het verbod op dwang- en kinderarbeid, het verbod op discriminatie, het recht op veilige en gezonde werkomstandigheden en de inachtneming van het maximaal aantal werkuren). Een opdrachtnemer kan op verschillende manieren aan deze eis voldoen, bijv. door zich aan te sluiten bij zogeheten keteninitiatieven, zoals Utz en Fair Trade, of in de keten van toeleveranciers of geldverstrekkers alleen zaken te doen met partijen die deze verboden naleven.

1.3.3 Innovatie

Innoveren of vernieuwen is essentieel voor ondernemers, of dat nu is in processen of techniek. Door te innoveren speelt de ondernemer in op de veranderende behoeften van de klant en versterkt daarmee zijn marktpositie. Innovatie is voor ons belangrijk niet alleen vanwege het economische effect maar tevens om problemen op te lossen op het gebied van zorg, milieu, energie en mobiliteit.

We willen, daar waar mogelijk, optimaal de kennis van de markt inzetten. Om dit te bereiken moedigen we innovatiegericht inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laten we ruimte aan de ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product'.

Om bovengenoemde doelstellingen te bereiken, maken we bijvoorbeeld gebruik van de volgende mogelijkheden:

Marktconsultatie

Voordat we een opdracht in de markt zetten, kan een marktconsultatie worden gehouden. Door middel van een marktconsultatie kan al in een vroeg stadium contact met de markt worden gezocht, waardoor we informatie bij de markt kunnen ophalen en de opdracht beter kunnen afstemmen op de markt.

Gerichte contractkeuze

Ook kan in plaats van het traditioneel beschrijven van het bestek, meer functioneel gespecificeerd worden door te beschrijven voor welk probleem we een oplossing zoeken, zodat we optimaal gebruik kunnen maken van de kennis van de markt en de meest duurzame en innovatieve oplossing kunnen kiezen.

Unsolicited proposals, Right to challenge, Maatschappelijk aanbesteden

We staan open voor maatschappelijke initiatieven als dit een bijdrage levert aan onze doelstelling(en). Gedacht moet bijvoorbeeld worden aan Unsolicited proposals, Right to challenge en/of maatschappelijk aanbesteden. Uiteraard kijken we per geval hierbij wel of wet- en regelgeving hiertoe voldoende ruimte biedt.

1.3.6 Integriteit, belangenscheiding

Integriteit

Energiefonds Overijssel hecht veel waarde aan integer handelen, niet alleen door ons zelf maar ook door onze partners. Ondernemers en burgers kunnen ervan uitgaan dat wij vertrouwelijk met hun gegevens omgaan en niet voor een ander doel gebruiken dan waarvoor ze verstrekt zijn.

In aanbestedingen gebruiken wij de wettelijke instrumenten om de integriteit van onze opdrachtnemers te toetsen. Energiefonds Overijssel kan dit toetsen door middel van:

- Het opvragen van een Verklaring Omtrent Gedrag;
- Het zoveel mogelijk opvragen van een eigen verklaring zoals bedoeld in artikel 2.84 lid 1 Aanbestedingswet²;
- Het waar nodig laten ondertekenen van een geheimhoudingsverklaring;
- .

Belangenscheiding

Belangenverstremgeling rond een aanbesteding kan zich voordoen wanneer een inschrijvende marktpartij betrokken was, of is, bij de voorbereiding van het project of de aanbesteding of de beoordeling van de inschrijvingen. Belangenverstremgeling kan leiden tot het vervalsen van de mededinging door a) inschrijven met voorkennis of b) manipulatie van de opdracht, de aanbesteding of de gunning. Dit willen wij voorkomen.

Om (de schijn van) belangenverstremgeling te voorkomen hanteren wij als basis het beleid “Scheiding van Belang” van Rijkswaterstaat.³ Dit betekent dat een ondernemer in geval van een mogelijke belangenverstremgeling moet kunnen aantonen dat hier geen sprake van is om mee te mogen doen met een aanbesteding.

Om belangenverstremgeling binnen onze organisaties te voorkomen hanteren wij een integriteitsbeleid.

2 Procedurele uitgangspunten

Uitgangspunt is dat alle inkopen en aanbestedingen rechtmatig en transparant plaatsvinden, waarbij beleid en afspraken praktisch en uitvoerbaar zijn. Hieronder vindt u de procedurele uitgangspunten die Energiefonds Overijssel hanteert bij inkopen en aanbestedingen.

2.1 Aanbestedingsprocedures

Energiefonds Overijssel kan kiezen uit verschillende aanbestedingsprocedures. Uitgangspunt is dat wij, binnen de wettelijke mogelijkheden, kiezen voor een procedure die proportioneel is en past bij de inkoopbehoefte. In de schema's in 2.1.1 zijn de algemene drempels opgenomen. De drempels gaan uit van de totale geraamde waarde van de opdracht, exclusief BTW en inclusief mogelijke opties en verlengingen.

² Een artikel 45 BAO verklaring is een verklaring van de inschrijver dat hij niet onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld dan wel in omstandigheden verkeert als opgesomd in artikel 45 BAO (onder meer faillissement, surseance van betaling, niet voldoen aan zijn betalingsverplichtingen of het begaan van een ernstige fout).

³ Externe link: Scheiding van belang, beleid tegen belangenverstremgeling bij de aanbesteding. Zoals vastgesteld door DT-RWS op 14 september 2007, met verwerking van de discussie met bouwdepartementen e.a.

In concrete aanbestedingen kunnen wij echter gemotiveerd kiezen voor een andere procedure dan hieronder aangegeven. Een “zwaardere” procedure is, binnen de grenzen van de proportionaliteit, altijd mogelijk; hiervoor is het niet vereist dat er van dit beleid afgeweken wordt. Wij kijken bij het bepalen van de juiste aanbestedingsprocedure onder meer naar de omvang van de opdracht, de transactiekosten voor ons en de inschrijvers, het aantal potentiële inschrijvers, het gewenste eindresultaat, complexiteit van de opdracht en type opdracht/betrokken sector.

Bij de keuze voor de uit te nodigen partijen willen we, daar waar wet- en regelgeving ruimte biedt, de lokale en regionale economie stimuleren en in het verlengde hiervan ook de circulaire economie bevorderen.

2.1.1 Drempels overheidsopdrachten voor diensten en leveringen

Aanbestedingsprocedure		
Categorie	<i>Drempelbedragen</i>	<i>Aantal uit te nodigen ondernemingen</i>
<i>Enkelvoudig onderhands</i>	€ 0,= - € 50.000,=	Offerteaanvraag bij één onderneming
<i>Meervoudig onderhands</i>	€ 50.000,= - geldende Europese drempelbedragen ⁴	Offerteaanvraag bij min. 3 ondernemingen
<i>Europees</i>	≥ geldende Europese drempelbedragen	

2.2 Kostenvergoeding

Het uitgangspunt is dat Energiefonds Overijssel geen kosten vergoedt die een ondernemer maakt om in te schrijven op een aanbesteding. Energiefonds Overijssel kan hier per aanbesteding van afwijken. Wanneer hiervan wordt afgeweken, zal Energiefonds Overijssel per aanbesteding van tevoren aangeven in de uitvraag welke kosten in welke mate voor vergoeding in aanmerking komen.

2.3 Uitzonderingen en afwijkingen

2.3.1 Uitzonderingen

In bepaalde gevallen kan Energiefonds Overijssel ervoor kiezen een opdracht niet aan te besteden of op een andere manier aan te besteden. Energiefonds Overijssel gebruikt hierbij de mogelijkheden die wet- en regelgeving biedt.

2.3.2 Afwijkingsbevoegdheid

Uiteraard dient dit beleid als een standaard voor de werkwijze bij inkopen en aanbesteden en zal Energiefonds Overijssel dienovereenkomstig handelen. Niettemin kan Energiefonds Overijssel in bijzondere omstandigheden afwijken van het beleid. Dit zal Energiefonds Overijssel slechts doen (binnen de wettelijke mogelijkheden) op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit.

⁴ Deze drempel wordt 2-jaarlijks door de Europese Commissie vastgesteld.

Energiefonds Overijssel kan in incidentele gevallen afwijken van het beleid, voor zover de waarde van de opdracht beneden de Europese drempelwaarde ligt. Dit is het geval indien daartoe voor Energiefonds Overijssel een zwaarwegend belang bestaat. In ieder geval zal worden gekeken naar:

- omvang van de opdracht;
- transactiekosten aanbestedende dienst en inschrijvers;
- aantal potentiële inschrijvers;
- gewenst eindresultaat;
- complexiteit van de opdracht;
- type opdracht/betrokken sector.

2.4 Geschillen

Wij doen ons uiterste best om elke inkoop- of aanbestedingsprocedure zo zorgvuldig mogelijk te laten verlopen. Het is uiteraard denkbaar dat er vragen leven of bezwaren of klachten zijn over de inkoop of aanbesteding. Wij gaan hier zo adequaat en efficiënt mogelijk mee om.

2.4.1 Vragen

Als er onduidelijkheden zijn in de procedure of in de uitgevraagde opdracht bieden wij in elke procedure de mogelijkheid tot het stellen van vragen. Wij beantwoorden deze vragen binnen de gestelde termijnen.

2.4.2 Klachten

Naast de mogelijkheid van het stellen van vragen in een aanbestedingsprocedure is het ook mogelijk dat een ondernemer of branche- en belangenorganisaties klachten over een aanbestedingsprocedure kan indienen. Klachten kunnen per e-mail worden toegezonden naar info@energiefondsoverijssel.nl. De wijze van klachtafhandeling zal in de aanbestedingsstukken aangegeven worden.

2.4.3 Bezwaren

Uiteraard kan het zo zijn dat een ondernemer het niet eens is met de beslissingen die wij nemen in de inkoopprocedure. Indien dat het geval is en we komen er in onderling overleg niet uit, bestaat de mogelijkheid om een procedure bij de rechter aan te spannen. Het aanbestedingsdocument zal altijd aangeven waar en binnen welke termijn de opdrachtnemer dit dient te doen.

2.5 Contractvorming

Met het sluiten van een overeenkomst wordt het inkooptraject afgesloten. Over het algemeen zal er tijdens het inkooptraject een conceptovereenkomst voorgelegd worden. Potentiële opdrachtnemers kunnen tijdens de inkoopprocedure suggesties en tekstvoorstellen doen om de overeenkomst zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de aard en omvang van de opdracht. Daarbij worden risico's zo evenwichtig mogelijk verdeeld.

2.5.1 Algemene inkoopvoorwaarden

Wij maken daarnaast bij al onze inkopen gebruik van onze algemene inkoopvoorwaarden. Voorwaarden van de opdrachtnemer worden uitdrukkelijk van de hand gewezen. Bij iedere aanbesteding zullen potentiële opdrachtnemers wel in de gelegenheid gesteld worden om suggesties te doen voor afwijking van de inkoopvoorwaarden om zodoende de voorwaarden te laten aansluiten bij de aard en omvang van de opdracht.

2.5.2 Contractmanagement

Na afronding van de inkoopprocedure en het sluiten van het contract begint er een nieuwe fase: het uitvoeren van de opdracht. Wij willen hierin een professioneel opdrachtgever zijn. Wij hechten waarde aan het uitvoeren van contractmanagement opdat beide partijen het contract adequaat en zoals afgesproken uitvoeren. Goed contractmanagement levert een belangrijke bijdrage aan het beoogde (contract)resultaat en voorkomt onnodige kosten.

3 Duur, wijzigingen en evaluatie

3.1 Duur

Dit inkoopbeleid treedt in werking met ingang van 13 april 2023.

3.2 Wijzigingen en evaluatie

De wereld rondom inkoop en aanbesteden is in beweging, gedreven door zowel externe factoren (regelgeving, marktontwikkelingen, jurisprudentie et cetera) als interne factoren (verdere professionalisering en ontwikkelingen binnen Energiefonds Overijssel). De ontwikkelingen in de Europese regelgeving worden gevolgd en nieuwe regelgeving wordt integraal in dit beleid van toepassing verklaard. Zonodig vindt herijking van het beleid plaats.